

# Erindringer i forklædning



*Biografiske romaner*

# Erindringer i forklædning

”Alle erindringer er fiktive. Mine er romaner” udtalte Miguel de la Cruz engang, og med denne emneliste går vi netop på strejftog i de romaner, der beskriver en persons liv.

De biografiske romaner er talrige og kan være drilske at finde mellem alle de andre romaner - derfor denne liste som stifinder for både vejleder og læser.

Emnelisten er selektiv og medtager det, jeg synes er det bedste af nyere nordiske romaner efter 2000, der handler om ”almindelige” mennesker og kunstneriske personligheder, dvs. romaner om de kongelige er udeladt. Der vil givetvis være læsere, som synes der mangler noget, og andre, som forhåbentlig bliver glædeligt overrasket.

Listen er udarbejdet af bibliotekar Lone Hjerrild Jensen, Morsø Folkebibliotek.

Christensen, Lars Saabye:  
Halvbroderen; på dansk ved Ida Jessen.  
Athene, 2002. 722 s.

Historien starter med, at en glad norsk pige, Vera, på befrielsens morgen d. 8. maj 1945 går op på tørreloftet - og bliver voldtaget. Ni måneder senere nedkommer hun med Fred i et hus befolket med stærke kvinder. Nogle år senere gifter Vera sig og føder Barnum, som er romanens fortæller, og som beretter historien om halvbroderen. Bogen indeholder de væsentlige ingredienser for stor litteratur: fantastiske fortællinger, levende og my(s)tiske personer igennem flere generationer, et ledemotiv, der dukker op som en rød tråd, kærlighed og venskab, løgn og sandhed - og stor fortællekunst. Er hædret med Nordisk Råds Litteraturpris.

Flygt, Torbjörn:  
Underdog; på dansk ved Jesper Klint Kistorp.  
Høst, 2003. 379 s.

Underdog blev i Sverige belønnet med Augustprisen og handler om Johan, der bor med sin mor og storesøster Monika i et betonbyggeri i Malmø. Vi er i 60'erne og 70'erne

med fokus på Johan og hans ”underdog” oplevelser med skolen, fodboldkampene, den altid-læsende søster, faren der flytter ind for en kort bemærkning, men forlader familien igen. Billedet af moren står kærligt og stærkt, hun kæmper for sine børn, og de får mulighed for at bryde den sociale arv. Med fryd vil læseren kunne genkalde sig opvækstens faser og leve med i Johans frigørelseskamp.

Helle, Helle:  
Rødby-Puttgarden.  
Samleren, 2005. 174 s.

Hvorfor er det lige, at denne roman, som faktisk ”kun” beskriver hverdagslivet med almindelige mennesker i en provinsby, er så fascinerende?

Vi er i Rødby, hvor den unge, jeg-fortællende Jane bor sammen med sin storesøster og dennes lille datter tæt ved havnen og deres arbejdsplads færgeoverfarten til Rødby. Foruden arbejdet i færgens parfumeafdeling foretager de sig så lidt som muligt, bortset fra at Jane flirter lidt med den ene og har noget kæresteri igang med den anden. Vi er i en kvindeverden, hvor mændene lejlighedsvis kommer på visit. Humoren og dramaet ligger på lur lige under overfladen - i det hele taget rummer romanen antydningens kunst. Og denne minimalistiske beskrivelse af hverdagen bringer minder om Herman Bang i moderne udgave. Vurdér selv!

**Helleberg, Maria:**

Alberto.

Samleren, 2006. 382 s.

Temaet er billedhuggeren Bertel Thorvaldsens liv 1770-1844. Han blev født i et fattigt miljø med fordrukne forældre i København. Det var som hjælper ved farens billedskærerarbejde, Thorvaldsens geni blev opdaget. Han kom på Kunstakademiet og senere til Rom, hvor han vandt stor succes. Her arbejdede han det meste af sit liv og vendte først tilbage, da han blev hædret med sit eget museum. Livet igennem følte han sig som en outsider, som en utilpasset, der ikke fandt sig til rette i den verden, han fik succes i. Dette skisma beskriver Helleberg med stor indlevelse, foruden at sceneri og rammer fra denne tid er præcist ramt.

**Hermann, Iselin C.:**

Træer sår sig selv.

People's Press, 2004. 156 s.

Barndommens land kunne romanen også hedde og er en charmerende barndomsskildring af den femårige Sveske, som en sommer skal passes af sin mormor og morfar på Gården i 60'erne. Det er beskrivelsen af en endeløs række af gyldne øjeblikke sammen med legeonkler, gårdens folk og dyr, som opleves fra en lille piges sansemættede og detaljerige synsvinkel. Hun bliver behørigt for-kælet og tager med mormor på indkøb. Også morfar er dejlig at tage i hånden og gå en tur med langs mar-

ker og gravhøje, mens han fortæller om tidens gang.

Måske læseren har lyst til at genkalde sig barndommens univers - eller bare nyde gode oplevelser i øjenhøjde med en nysgerrig pige - så læs denne.

**Haavardsholm, Espen:**

Drengen på pasbilledet; på dansk ved Jannie Jensen og Arild Batzer. Roskilde Bogcafé, 2006. 332 s.

En nøgleroman om forfatterens unge liv i vinteren 1959. Niels er 14 år og flytter fra sin mor i København til en ny tilværelse med sin far og nye familie i Oslo. Niels oplever sammen med sin gode ven pubertetsens spirende interesse for piger og udspionerer lærerens unge, smukke kone. I baggrunden lurer Niels' families hemmeligheder, Niels bærer rundt på sin døde lillebrors skygge - og hvem er egentlig Niels' far? I kursiverede afsnit kommenterer Espen Haavardsholm den roman, han er i gang med. Hvad er sandhed og hvad er digtning? En anderledes og underfundig roman.

**Jensen, Carsten:**

Vi, de druknede.

Gyldendal, 2006. 693 s.

En fantastisk sø- og røverroman med Ærø som udgangspunkt - om flere generationers kamp med og ved havet, om stærke mødre, der må holde

sammen på familien, mens fædrene er på havet, om drenge der får tæsket vilje og stædighed ind og senere kan bruge det som skjold for andre tæsk på havet. Om sømændenes oplevelser på de 7 have og deres tilbagevenden med alle skrønerne. At Danmark er en søfartsnation er man ikke i tvivl om med denne kraftroman, der navigerer læseren ud på det frådende hav af oplevelser. Er hædret med P2 Romanpris.

**Johansson, Lars:**

Signe.

Gyldendal, 2006. 592 s.

Historien om den umulige kærlighed mellem danske Signe og tyske Felix. De forelsker sig lidenskabeligt i hinanden, da han under 2. verdenskrig er udstationeret i Danmark. Han bliver forflyttet til en våbenfabrik i Böhmen, og hun flytter efter. Kort efter må de sammen med hans tre små børn flygte for den Røde Hær - krigen griber ind og spreder dem for alle vinde. Virkeligheden overgår fantasien i denne fantastiske bog, der er baseret på en sand historie. Filmatiseret.

**Leine, Kim:**

Kalak.

Gyldendal, 2007. 344 s.

Kim flygter som 17-årig fra sin mor i den lille religiøse bygd i Norge til sin far i København. Forventningerne til det nye liv er store, men faren udnytter ham seksuelt, og han må selv sige fra for at komme ud af misbruget. Flere slags migsbrug er senere ved at ødelægge ham, da han flytter til Grønland med kone og 2 børn og arbejder som sygeplejerske. Til sidst er han næsten derude, hvor der ikke findes returbillet. Bogen her er bevis på, at han vender tilbage til livet og til det Grønland, han elsker. Romanen er ond, ærlig, ikke for sarte sjæle og meget velskrevet. En stor læseoplevelse venter.

**Lundbye, Vagn:**

Trefoldighedsbarn.

Borgen, 2002. 408 s.

Trefoldighedsbarn er den selvoplevede og fantastiske beretning om forfatterens opvækst i Århus i 1930'erne og 40'erne med en tyrannisk far, som han planlægger at myrde. Vævet ind i denne historie er forfatterens samtale med en tigerslange, som fortæller ud fra sine egne forfærdelige oplevelser om udryddelsen af den tasmanske urbefolkning i det 19. århundrede. På sælsom vis mødes slangen med den voksne forfatter, og historiens lange samtale mellem de to kan begynde. Stærk og velskrevet roman.

**Michael, Ib:**

Blå bror.

Gyldendal, 2006. 331 s.

Bogens tema er overgangen fra barn til voksen - og så fristes man til at spørge, om der er noget nyt under solen. I hvert fald er Ib Michael sprudlende og oplagt i beskrivelsen af den unge hovedperson, der går i gymnasiet i Roskilde i 60'erne. Tre-kantsvenskabet med den begavede charmør Mark og deres fælles veninde Regine bærer bogen igennem sammen med rockmusikken, søde tøser og forfatterspirer. De tre drøner i åben bil ned igennem Europa, sømmet er i bund lige til det sidste - og det er handlingen også.

**Niemi, Mikael:**

Populærmusik fra Vittula; på dansk ved Lise Skaftø Jensen.

Lindhardt og Ringhof, 2002. 248 s.

Var det noget med en gang musik og en brandgod historie fortalt i et levende og blomstrende sprog - så grib denne bog! Den fortæller om at vokse op i den yderste udkant af Sverige, så langt ude, at man næsten er finsk. De to hovedpersoner, drenge midt i ungdom og piger, forsøger fortvivlet at få andre oplevelser end de sædvanlige med kirkegang, drikkegilder, saunaer, og kedelig undervisning. De opdager musikkens magiske kraft i Elvis og hans guitar - og går straks i gang med at stable et rockband på benene. Bogen er rablende morsom, følsom og dybt alvorlig. Filmatiseret.

**Ramsland, Morten:**

Hundehoved.

Rosinante, 2005. 381 s.

En fantastisk, vild, humoristisk og grotesk historie om en familie i flere slægtled med jeg-fortælleren som omdrejningspunkt. Han vender hjem efter mange år i udlandet for at være ved sin døende mor - og så passerer familiens traumer og historier ellers revy. Vi kommer vidt omkring i tid og rum, og mange spøgelse, incl. hundehoved, danser ind og ud af skabene i denne roman, som er blevet hædret med talrige priser.

**Rifbjerg, Klaus:**

Alea.

Gyldendal, 2003. 462 s.

Dette er ikke en typisk erindringsroman - det er Rifbjerg for sprælsk til. Men den der vil udfordres, kan passende lade sig føre med ud på en "stream of consciousness"-rejse, hvor det ene indtryk afløser det andet. Bogen er en blanding af erindringer, refleksioner, iagttagelser, indfald, vittigheder, flere små romaner, og grove overfald på nutiden. Rifbjerg er i sit es - hvem sagde Danmarksmester?!

Find bøgerne på [www.bibliotek.dk](http://www.bibliotek.dk)

**Romer, Knud:**

Den som blinker er bange for døden.  
Athene, 2006. 176 s.

Hvordan kan voksne mennesker være så onde, og hvor megen modgang tåler en dreng uden at gå fuldstændig i stykker? Det spørgsmål stiller man sig selv som læser af denne bog, der handler om drengen Knud og hans forpinte barndom i en halvstor dansk provinsby, der absolut ikke glemmer hans tyske baggrund. Han beskriver smerten og sin tyske familie, sin kærlige mor og deres evige kamp for en tålelig eksistens. Bogen er hædret med flere priser.

**Stangerup, Helle:**

Skæbnegalleriet.

Politikens Forlag, 2006. 332 s.

Hans Holbein var kongelig portrætmaler og virkede under Henrik VIII's brutale regeringstid (ham med de mange koner). Der rullede mange hoveder, og man kunne let blive en del af kongens intriger. Det bliver Holbein, da han beordres til at male flere konge- og hertugdøtre, hvis portrætter skal danne grundlag for kongens valg af en ny kone. Samtidig bliver Holbein involveret i et drabsforsøg, som han afværger, og kommer i besiddelse af en kniv med mærkelige tegn på skæftet. Intrigen ruller, og læseren følger spændt Holbein på hans færd gennem slotte og klostre, landevejskroer og havneknejer. Romanen er en spændende og begavet beskrivelse af en kunstners liv og rolle i datidens England.

**Thomsen, Thorstein:**

Bare vi har hinanden.

Forum, 2001. 204 s.

En dejlig og livsbekræftende fortælling om en dreng og hans stedfar, som er alletiders gode kammerat, men som drikker. Historien fortælles via drengens synsvinkel, der rummer en egen tragikomisk og logisk ræsonnerende vurdering af det, de voksne siger og gør. Vi er i København i 50'erne, hvor Gibber bor med sin mor og stedfar - og senere lillesøster. De har det godt, men arbejdsløshed og alkohol tager over og splitter familien, som må gå meget igennem, før kærligheden sejrer. Lyder det banalt? Jamen, så er det det....

LÆS DESUDEN :

**Dalager, Stig:**

Rejse i blå: en roman om H.C. Andersen.

People's Press, 2004. 343 s.

**Ejersbo, Jakob:**

Nordkraft.

Gyldendal, 2002. 421 s.

(fra narkomiljøet i Ålborg i 90'erne).

Filmatiseret

**Fogtdal, Peter H:**

Jupiters time.

People's Press, 2004. 212 s.

(om Tycho Brahe)

**Gräs, Ulrik:**

Lido.

Tiderne skifter, 2006. 293 s.

(tre drenge opvækst i 1950'erne i en jysk by)

**Jepsen, Erling:**

Kunsten at græde i kor.

Borgen, 2002. 213 s.

(livet i en sønderjysk by i 1960'erne fortalt af en 11-årig dreng).

Filmatiseret

**Kragh-Jacobsen, Hans:**

Sko på bordet.

Tiderne skifter, 2000. 275 s.

(en drengs opvækst i 1950'erne i Brønshøj)

**Krasilnikoff, Arthur:**

Hvalens øje: en roman i 111 stykker.

Gyldendal, 2004. 306 s.

(en lille dreng vokser op på Færøerne efter 2. verdenskrig)

**Linck, Lotte:**

Himlen højt, højt oppe.

Samleren, 2005. 161 s.

(kvindeliv o. 1860 mellem høj og lav med afsæt i Johanne Louise og Ludvig Heibergs ægteskab)

**Winge, Mette:**

Fuglebal.

Gyldendal, 2003. 264 s.

(Griffenfelds storhed og fald o. 1660-1700 i Danmark)

RELEVANTE INTERNETSIDER:

<http://www.litteratursiden.dk>

<http://forfatterweb.dk>

(Kræver adgangskode. Spørg bibliotekaren)

Find bøgerne på [www.bibliotek.dk](http://www.bibliotek.dk)



*Titel* "Erindringer i forklædning"

*Udarbejder* Bibliotekar Lone Hjerrild Jensen

*Omslag og design* Ellen Philipsen

*Udgiver og ©* Biblioteksmedier as, Ballerup. 2007

*Tryk* NoføPrint, Helsingør

*Varenummer* 47110710